روی موج کوتاه

وزیر خارجه فرانسه:

از مفاد توافق ایران راضی نباشیم با لغو تحریم‌ها موافقت نمی‌کنیم

رویترز در گزارشی به نقل از وزیر خارجه فرانسه، نوشت که فرانسه می‌خواهد در مذاکرات مربوط به برنامه هسته‌ای ایران نقش داشته باشد و تا زمانی که از مفاد توافق نهایی رضایت نداشته باشد، با لغو تحریم‌های سازمان ملل علیه ایران موافقت نخواهد کرد. ژان نوئل بارو، که کشورش یکی از اعضای دائم شورای امنیت سازمان ملل با حق وتو است، به شبکه «فرانس آنفو» گفت تا زمانی که مذاکرات ایالات متحده با ایران علاوه بر برنامه هسته‌ای، برنامه موشک‌های بالستیک ایران و حمایت تهران از نیروهای نیابتی را نیز در بر نگیرد، ثباتی در منطقه وجود نخواهد داشت. او همچنین افزود: «بهای امتیازهای بزرگی که از ایران خواسته خواهد شد، لغو تحریم‌هاست؛ تحریم‌هایی که در سازمان ملل وضع شده‌اند.» وزیر خارجه فرانسه در ادامه یادآور شد: «فرانسه عضو دائم شورای امنیت سازمان ملل است، بنابراین همان‌طور که ۱۰ سال پیش نیز چنین بود، باید با لغو این تحریم‌ها موافقت کند.»

شهباز شریف:

در مراسم تشییع آیت‌الله خامنه‌ای شرکت خواهم کرد

نخست‌وزیر پاکستان، در رأس هیأتی بلندپایه در مراسم تشییع پیکر رهبر شهید انقلاب حضور خواهد یافت. شهباز شریف، در اظهاراتی در مجلس ملی این کشور اعلام کرد که در پی تماس و گفت‌وگوی رسمی با مقامات ایرانی، از وی برای حضور در مراسم تشییع و نماز میت مقام عالی‌رتبه جمهوری اسلامی ایران دعوت به عمل آمده است. طبق اعلام منابع رسمی و رسانه‌های منطقه‌ای، وی تأکید کرده است که دولت پاکستان هیأتی بلندپایه را به منظور شرکت در این مراسم اعزام خواهد کرد و این هیأت نماینده ملت پاکستان در آیین‌های رسمی خواهد بود. بر اساس گزارش منتشرشده از سوی رسانه‌های پاکستانی و بازتاب آن در شبکه‌های اجتماعی رسمی، نخست‌وزیر پاکستان این دعوت را در چارچوب روابط دوجانبه اسلام‌آباد و تهران و با هدف تقویت مناسبات سیاسی و دیپلماتیک میان دو کشور توصیف کرده است.

بقایی به رد اظهارات ویتکاف:

برنامه‌ای برای بازرسی آژانس از تاسیسات هسته‌ای ایران نداریم

در حالی که استیو ویتکاف، فرستاده ویژه رئیس جمهور آمریکا گفت: «ایران از آژانس بین‌المللی انرژی اتمی دعوت خواهد کرد تا از تأسیسات هسته‌ای این کشور بازرسی کند و روند شناسایی و کشف محل نگهداری مواد غنی‌شده ایران را آغاز کند»، سخنگوی وزارت امور خارجه دعوت ایران از آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای بازرسی از تاسیسات هسته‌ای ایران را تکذیب کرد. اسماعیل بقایی در گفتگو با خبرنگاران، همچنین یادآوری کرد وفق بند ۹ یادداشت تفاهم مزبور، در طول دوره ۶۰ روزه، وضعیت فعلی برنامه هسته‌ای ایران حفظ خواهد شد و بر این اساس، بازرسی از تاسیساتی مانند بوشهر که تاکنون انجام می‌شد، ادامه می‌یابد اما بازرسی از تاسیساتی که دسترسی آژانس به آنها به دلیل حملات نظامی مجرمانه آمریکا و رژیم صهیونیستی متوقف گردید، منوط به روند مذاکرات و نتیجه آن خواهد بود.

بریتانیا:

تنگه هرمز اکنون باز است

سازمان حمل‌ونقل دریایی بریتانیا اعلام کرد: تنگه هرمز اکنون به روی ترافیک دریایی باز است. سازمان حمل‌ونقل دریایی بریتانیا (UKMTO) با صدور اطلاعیه جدیدی اعلام کرد که تنگه هرمز اکنون به روی ترافیک دریایی باز است و عملیات مسدود کردن آن متوقف شده است. به گزارش فرارو، این اطلاعیه می‌افزاید که عملیات مین‌روبی در حال انجام است.

آخرین وضعیت میرحسین موسوی و زهرا رهنورد

وضعیت حصر همچنان ادامه دارد

میرحسین موسوی و زهرا رهنورد پس از ترخیص از بیمارستان به محل اقامت خود منتقل شدند، در حالی که وضعیت حصر همچنان ادامه دارد. صبح ما نوشت: مهندس میرحسین موسوی و خانم رهنورد، از بیمارستان مرخص و به خانه‌ای که ماموران امنیتی تعیین کرده‌اند منتقل شده‌اند.

یاسمین انصاری:

هزاران نفر در جنگ فاجعه‌بار ترامپ بی‌دلیل جان باختند

نماینده دموکرات کنگره آمریکا و نخستین آمریکایی-ایرانی دموکرات راه‌یافته به کنگره، جنگ آمریکا و اسرائیل علیه ایران را «فاجعه‌بار» توصیف کرد و افزود: «خوشحالم که جنگ در حال پایان است.» به گزارش فرارو، یاسمین انصاری، در پیامی در شبکه اجتماعی ایکس نوشت که هزاران غیرنظامی بی‌گناه «بی‌دلیل جان خود را از دست دادند». انصاری همچنین دونالد ترامپ را «دروغ‌گوی بیمارگونه و بی‌کفایت» خواند و تأکید کرد که او به هیچ‌یک از اهداف اعلام‌شده‌اش در این جنگ دست نیافته است.

حکم پرستو احمدی و همراهانش صادر شد

جماران نوشت: پرستو احمدی، خواننده، به همراه هشت نفر دیگر از دست‌اندرکاران و نوازندگان «کنسرت کاروانسرا» به ۷۴ ضربه شلاق تعزیری، دو سال ممنوع‌الخروجی و دو سال ممنوعیت از فعالیت هنری محکوم شدند. این حکم از سوی دادگاه کیفری استان قم صادر شده و محمد شیری، رئیس شعبه رسیدگی کننده، دفاعیات این نه نفر را وارد ندانسته است. اتهام مطرح‌شده علیه آنان «جریحه‌دار کردن عفت عمومی از طریق تولید و انتشار محتوای مبتذل و خلاف اخلاق در بستر فضای مجازی» عنوان شده است. ویدئوی «کنسرت کاروانسرا» در آذرماه ۱۴۰۳ در کانال یوتیوب پرستو احمدی منتشر شد و با واکنش‌های گسترده‌ای در شبکه‌های اجتماعی همراه بود.

شهادت یک مامور نیروی انتظامی در تیراندازی افراد مسلح در خاش

یک مامور فرماندهی نیروی انتظامی شهرستان خاش، در پی تیراندازی افراد مسلح ناشناس شهید شد. مرکز اطلاع‌رسانی پلیس سیستان و بلوچستان با اعلام این خبر، نام این فرد در استوان سوم عبدالسلام کُرد اعلام کرده است. به گفته پلیس فراجا، عملیات شناسایی و دستگیری این افراد آغاز شده است. در ماه‌های اخیر حمله افراد مسلح به نیروهای امنیتی در شهرهای مختلف استان سیستان و بلوچستان، بارها خبرساز شده است.

شوک تل آویو به تفاهم‌نامه تهران-واشنگتن، بحرانی گذراست یا فروپاشی زودهنگام؟

بتن‌ریزی در مسیر توافق!

طهمورث گیلانی

لغو ناگهانی و دراماتیک مذاکرات برنامه‌ریزی شده میان ایران و ایالات متحده در اقامتگاه مجلل و کوهستانی بورگن اشتوک سوئیس، آن هم تنها ۴۸ ساعت پس از امضای یادداشت تفاهم تاریخی میان مسعود پزشکیان و دونالد ترامپ، شوک سیاسی عظیمی را به پایتخت‌های جهان وارد کرده است. این نشست که قرار بود نقطه عزیمتی برای یک بازه زمانی ۶۰ روزه جهت تبدیل کلیات به جزئیات فنی و اجرایی باشد، اکنون در چنبره‌ای از اخبار متناقض و تنش‌های میدانی گرفتار شده است. در حالی که هتل‌های لوسرن آماده میزبانی از دیپلمات‌های ارشد بودند، خبر لغو سفر جی‌دی ونس، معاون رئیس جمهور آمریکا و خودداری هیأت ایرانی از عزیمت به سوئیس، نشان داد که مسیر صلح لغزنده‌تر از آن است که تصور می‌شد. ریشه اصلی این بن‌بست را باید در جبهه‌های جنوب لبنان جست‌وجو کرد؛ جایی که ارتش اسرائیل برخلاف مفاد تفاهم‌نامه مشترک ایران و آمریکا، بر شدت حملات خود افزوده است. تهران با اتکا به ماده اول این تفاهم‌نامه که بر آتش‌بس در همه جبهه‌ها تأکید دارد، ادامه مذاکرات را منوط به توقف ماشین جنگی اسرائیل کرده است.

درباره چرایی لغو این نشست، مجموعه‌ای از روایت‌های متضاد در رسانه‌های بین‌المللی و منطقه‌ای منتشر شده است که هر یک بخشی از واقعیت را بازتاب می‌دهند. به گزارش فارس، ایران پیش از بازگشت به میز مذاکره در سوئیس، خواستار دریافت تضمین‌های قطعی و مکتوب درباره پایان یافتن درگیری‌ها در لبنان شده است. تهران معتقد است که هرگونه پیشرفت در پرونده هسته‌ای یا رفع تحریم‌ها، بدون برقراری امنیت برای متحدان منطقه‌ای‌اش، فاقد ارزش استراتژیک خواهد بود. از سوی دیگر، شبکه سی‌ان‌ان به نقل از یک دیپلمات آگاه اعلام کرد که مذاکرات به دلیل حملات اخیر اسرائیل به لبنان به طور موقت به تعویق افتاده است. این منبع تأکید کرد که میانجی‌ها در حال حاضر برای حل این موضوع و رفع اختلافات موجود تلاش می‌کنند، اما زمان مشخصی برای از سرگیری گفت‌وگوها وجود ندارد. این در حالی است که وزیر امور خارجه پاکستان، روایتی متفاوت ارائه داد، وی مدعی شد که دلیل تأخیر، مشغول بودن مقامات ایرانی به آیین‌های ماه محرم است و هیچ مانع ساختاری برای شروع مذاکرات وجود ندارد. اما ناظران سیاسی معتقدند این اظهارنظر بیشتر تلاشی برای آرام کردن فضای ملتهب بازارها و جلوگیری از اعلام شکست زودهنگام دیپلماسی است. واقعیت این است که تضاد میان این روایت‌ها نشان‌دهنده یک بحران عمیق در لایه‌های زیرین توافق است که فراتر از مسائل لجستیکی یا مذهبی، به تضاد منافع بنیادین در میدان نبرد بازمی‌گردد.

نعل وارونه و توطئه لیبایی‌سازی

اصلی‌ترین نقطه ثقل درگیری‌های دیپلماتیک فعلی، تفسیر بندِ اول یادداشت تفاهمی است که بامداد پنج‌شنبه به امضای روسای جمهور ایران و آمریکا رسید. بقایی، سخنگوی وزارت امور خارجه، اعلام کرد که مسئولیت مستقیم آمریکا در این وضعیت مفروض است؛ چرا که بند ۱ یادداشت تفاهم صراحتاً توقف جنگ در لبنان را جزء لاینفک توافق خاتمه جنگ در همه جبهه‌ها دانسته است. وی افزود: «ایران کلیه تدابیر لازم را برای صیانت از منافع و امنیت متحدانش اتخاذ خواهد کرد.» این موضع‌گیری نشان‌دهنده آن است که از منظر تهران، واشنگتن نمی‌تواند با یک دست تفاهم‌نامه امضا کند و با دست دیگر، تسلیحات لازم برای بمباران ضاحیه بیروت را در اختیار اسرائیل قرار دهد. محمد مرندی، تحلیلگر نزدیک به تیم مذاکره‌کننده نیز هشدار داد: «رژیم ترامپ به تعهداتش عمل نمی‌کند و ایران تحت این شرایط تفاهم‌نامه را اجرا نخواهد کرد.»

در میان این هیاهوی دیپلماتیک، برخی تحلیلگران به ابعاد پیچیده‌تر و پشت‌پرده این تحرکات اشاره می‌کنند. لغو مذاکرات سوئیس را نباید صرفاً یک شکست فنی دانست، بلکه این رخداد بخشی از یک نبرد بزرگ‌تر بر سر شکل آینده نظم منطقه‌ای است. بخشی از ساختار سیاسی و امنیتی اسرائیل از هرگونه کاهش تنش میان ایران و آمریکا به شدت نگران است، چرا که جایگاه منطقه‌ای تل آویو طی دو دهه گذشته بر مبنای تصویرسازی از ایران به عنوان تهدید اصلی شکل گرفته است. در این میان، هشدارهای جی‌دی ونس، معاون رئیس جمهور آمریکا نیز قابل تامل است. او در اظهاراتی نقشه پشت‌پرده برخی اعضای دولت نتانیاهو را ایبایی‌سازی ایران نامید؛ نقشه‌ای که به دنبال تبدیل ایران به سرزمینی از هم گسیخته و فاقد دولت مرکزی است. ونس تأکید کرد که بی‌ثبات‌سازی یک کشور ۹۰ میلیونی مغایر با منافع استراتژیک ایالات متحده است. این اعتراف نشان می‌دهد که حتی در داخل هیأت حاکمه آمریکا نیز نسبت به نیات واقعی تیم نتانیاهو بدگمانی‌های فزاینده‌ای وجود دارد و واشنگتن به خوبی می‌داند که تندروهای تل آویو با زدن نعل وارونه، در پی عقیم‌سازی هرگونه توافقی هستند که منجر به ثبات در ایران شود.

لغو مذاکرات سوئیس نشان داد که تهران توقف حملات اسرائیل به لبنان را جزء لاینفک تفاهم‌نامه می‌داند و بدون تضمین امنیت متحدانش به میز مذاکره باز نمی‌گردد. این بن‌بست دیپلماتیک نتیجه مستقیم نقض آتش‌بس توسط تل آویو و ناتوانی یا بی‌میلی واشنگتن در مهار نتانیاهو است

دونالد ترامپ که همواره بر توانایی خود در معامله‌گری تأکید دارد، اکنون در برابر یکی از سخت‌ترین آزمون‌های دوران ریاست جمهوری خود قرار گرفته است. او در مصاحبه با پایگاه خبری آکسیوس مدعی شد که رابطه‌اش با نتانیاهو خوب است، اما باید او را کمی منطقی‌تر نگه دارد. ترامپ با اطمینان اعلام کرد که می‌تواند اسرائیل را از حمله به لبنان بازدارد، چرا که به گفته او، اسرائیلی‌ها احترام زیادی برای او قائل هستند و هر چه بگوید گوش می‌کنند. اما واقعیت در تل آویو فرسنگ‌ها با ادعاهای ترامپ فاصله دارد. بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، نه تنها سیگنالی مبنی بر توقف جنگ ارسال نکرده، بلکه اعلام کرده است که دستور داده جنگ در لبنان با تمام قدرت ادامه یابد. این شکاف عمیق زمانی بیشتر نمایان شد که وزیر جنگ اسرائیل در مصاحبه با کانال ۱۴ تأکید کرد هیچ‌طرفی، حتی آمریکا، نمی‌تواند برای اسرائیل تعیین تکلیف کند و حضور نظامی این رژیم در مناطق اشغالی لبنان، سوریه و غزه ادامه خواهد یافت. این پارادوکس میان ادعای اقتدار ترامپ و سرکشی علنی نتانیاهو، اعتبار توافق جدید را در نگاه افکار عمومی ایران و جهان به شدت مخدوش کرده است.

افراط‌گرایی در کابینه اسرائیل

آنچه وضعیت را بحرانی‌تر کرده، اظهارات تحریک‌آمیز وزرای تندروی کابینه نتانیاهو است که به نظر می‌رسد عامدانه به دنبال تخریب میز مذاکرات سوئیس هستند. اسموتریچ، وزیر دارایی اسرائیل، با ادبیاتی جنگ‌طلبانه اعلام کرد که وقت آن است با آتش سخن بگوییم و دروازه‌های جهنم را بگشاییم. همزمان، ایتامار بن گویر، وزیر امنیت ملی، با انتشار پیام‌هایی خواهان عزادار شدن هزاران مادر لبنانی و سوختن کامل لبنان شد. این اظهارات با واکنش تند عباس عراقچی مواجه شد. وزیر امور خارجه ایران این سخنان را نه رجزخوانی یک دیوانه، بلکه مواضع علنی یک فرقه مرگ‌طلب و نسل‌کش توصیف کرد که مقر آن در تل آویو است و تهدیدی برای تمام بشریت محسوب می‌شود. عراقچی تأکید کرد که این جریان تنها هدفی که دنبال می‌کند، جنگ دائمی و بی‌پایان است تا از این طریق بقای سیاسی خود را تضمین کند. این تنش‌های لفظی نشان می‌دهد که فضای حاکم بر منطقه به شدت قطبی شده و هر گونه حرکت دیپلماتیک تحت تأثیر مستقیم لفاظی‌های تندروها در تل آویو قرار دارد.

تعویق مذاکرات، موجی از نگرانی را در میان میانجی‌گران منطقه‌ای ایجاد کرده است. وزارت امور خارجه سوئیس با انتشار بیانیه‌ای تأیید کرد که نشست بورگن اشتوک فعلاً انجام نخواهد شد، اما تأکید کرد که این کشور همچنان آماده تسهیل گفت‌وگوهاست. همزمان، کشورهای پاکستان، عربستان سعودی و ترکیه توافق کرده‌اند تا در شهر العلمین مصر گردهم آیند تا راهکاری برای جلوگیری از فروپاشی کامل توافق پیدا کنند. در اروپا نیز مواضع متناقضی اتخاذ شده است. دویچه وله گزارش داد که فریدریش مرتس، صدراعظم آلمان، بر ضرورت پایان مناقشه تأکید کرده، اما در مقابل، انجمن‌های طرفدار اسرائیل در آلمان، نادیده گرفتن منافع امنیتی تل آویو در این توافق را فاجعه‌بار خوانده‌اند. آن‌ها معتقدند بند آتش‌بس در همه جبهه‌ها می‌تواند به ابزاری برای فشار بر اسرائیل تبدیل شود و حق دفاع از خود را محدود کند. این فشارها بیانگر آن است که لابی‌های حامی اسرائیل در غرب نیز به شدت علیه توافق جدید فعال شده‌اند تا مانع از اجرای بندهای مرتبط با لبنان شوند.

لغو سفر جی‌دی ونس به سوئیس، که قرار بود با همراهی تیمی بزرگ از خبرنگاران و مقامات کاخ سفید انجام شود، نشان‌دهنده عمق آشفتگی در برنامه دیپلماتیک آمریکا است. کاخ سفید در بیانیه‌ای رسمی اعلام کرد که ونس آماده مذاکره بود اما لجستیک این مذاکرات هرگز ساده نبوده است. اما در پشت پرده، به نظر می‌رسد خشم واشنگتن از تندروی‌های وزرای اسرائیلی رو به افزایش است. جی‌دی ونس در واکنشی تند به مواضع اسرائیل گفت که اگر او عضو کابینه اسرائیل بود، به تنها متحد قدرتمندی که در جهان برایش باقی مانده حمله نمی‌کرد. این شکاف بی‌سابقه میان معاون رئیس جمهور آمریکا و دولت اسرائیل، نشان‌دهنده آن است که واشنگتن خود را در موقعیت دشواری می‌بیند؛ از یک سو می‌خواهد توافق با ایران را به عنوان یک پیروزی بزرگ ثبت کند و از سوی دیگر، توان مهار حملات هوایی اسرائیل به ضاحیه و جنوب لبنان را ندارد. ارتش اسرائیل نیز با انکار وجود هرگونه آتش‌بس، اعلام کرده است که طبق دستورالعمل‌های مقامات سیاسی عمل می‌کند و تاکنون بیش از ۸۰ هدف جدید را در لبنان بمباران کرده است.

بحران گذرا یا فروپاشی زودهنگام؟

شاید مهم‌ترین خطای تحلیلی آن باشد که لغو مذاکرات سوئیس را نقطه پایان یک روند تلقی کنیم. آنچه روز گذشته مشاهده شد، نخستین بحران جدی پس از امضای تفاهم است. در دیپلماسی، به‌ویژه در پرونده‌های پیچیده‌ای چون روابط ایران و آمریکا، مرحله پس از دستیابی به توافقات اولیه، دشوارترین مرحله است. جایی که طرف‌ها باید تعهدات کلی را به سازوکارهای اجرایی، زمان‌بندی‌های مشخص و تضمین‌های قابل سنجش تبدیل کنند. امضای یادداشت تفاهم میان تهران و واشنگتن در واقع پایان یک مسیر نبود، بلکه آغاز مرحله‌ای تازه و بسیار حساس‌تر بود. در این مرحله، پرسش‌های بنیادینی مطرح می‌شود؛ از نحوه و زمان‌بندی رفع تحریم‌ها گرفته تا سازوکارهای راستی‌آزمایی و ترتیبات امنیتی منطقه‌ای. طبیعی است که در چنین وضعیتی، هر اختلاف برداشت یا هر تحول میدانی بتواند روند مذاکرات را با وقفه مواجه کند. بقایی، سخنگوی وزارت امور خارجه در آخرین اظهارات خود تا زمان نگارش این مطلب درباره مرحله بعدی مذاکرات برای تدوین توافق نهایی گفت: «رایزنی‌های لازم از طریق میانجی‌گر ها برای این منظور در حال انجام است و در صورت فراهم‌شدن شرایط لازم برای شروع مذاکرات، اطلاع‌رسانی خواهد شد.»

در حال حاضر، سه بازیگر اصلی در حال آزمودن اراده یکدیگر هستند. اسرائیل می‌کوشد نشان دهد بدون در نظر گرفتن ملاحظات امنیتی آن، هیچ نظم جدیدی در منطقه شکل نخواهد گرفت. ایران تلاش دارد اثبات کند که توافق با آمریکا به معنای چشم‌پوشی از ملاحظات منطقه‌ای و امنیتی‌اش نیست و امنیت متحدانش را بخشی از معادله امنیت ملی خود می‌داند. و آمریکا در پی آن است که میان این دو واقعیت متعارض، نوعی تعادل پایدار ایجاد کند. دولت ترامپ از یک سو توافق با ایران را به عنوان یک دستاورد مهم سیاست خارجی معرفی کرده و مایل است آن را به نتیجه برساند، و از سوی دیگر، نمی‌خواهد هزینه سیاسی تقابل آشکار با اسرائیل را بپردازد. به همین دلیل، کاخ سفید ناگزیر است میان پیشبرد توافق با ایران و حفظ انسجام ائتلاف سنتی خود در منطقه تعادل برقرار کند.

عامل دیگری که نباید از نظر دور داشت، مخالفان داخلی توافق در هر دو کشور است. در ایران، خاطره خروج آمریکا از برجام همچنان زنده است و بسیاری نسبت به پایداری هرگونه توافق جدید تردید دارند. در آمریکا نیز جریان‌های سیاسی و امنیتی قدرتمندی وجود دارند که هرگونه مصالحه با تهران را امتیازدهی به رقیب تلقی می‌کنند. در چنین شرایطی، هر گام جدید در مسیر توافق با مقاومت‌های سیاسی و رسانه‌ای همراه خواهد بود. از این منظر، آنچه در سوئیس رخ داد را باید بیش از آنکه یک شکست دیپلماتیک بدانیم، بخشی از نبردی بزرگ‌تر بر سر شکل آینده نظم منطقه‌ای تلقی کنیم. سرنوشت توافق نه با لغو یک نشست، بلکه با نحوه مدیریت این بحران‌ها مشخص خواهد شد. اگر طرفین بتوانند از این پیچ عبور کنند، توافق وارد مرحله تثبیت خواهد شد؛ اما اگر تنش‌های میدانی و فشار مخالفان بر روند دیپلماسی غلبه کند، این وقفه موقت ممکن است به آغاز فرسایش تدریجی توافقی تبدیل شود که هنوز در نخستین گام‌های خود قرار دارد.

سرکشی علنی کابینه اسرائیل و اصرار بر ادامه جنگ، عملاً دستاورد دیپلماتیک ترامپ را در نخستین گام‌های اجرایی با چالشی بنیادین مواجه کرده است. اکنون سرنوشت توافق نه در سوئیس، بلکه در میدان نبرد رقم می‌خورد و تداوم کارشکنی‌های اسرائیل می‌تواند منجر به فروپاشی کامل این تفاهم‌نامه شود

گزارش

واکنش‌های ادامه‌دار به جمله‌ای از رهبر انقلاب در خصوص متن تفاهمنامه ایران - آمریکا:

«بنده علی‌الاصول، نظر دیگری داشتم»

پس از امضای تفاهمنامه میان روسای جمهور ایران و آمریکا، آیت‌الله سیدمجتبی خامنه‌ای، رهبر انقلاب پیامی خطاب به ملت ایران درباره این تفاهمنامه، صادر کردند.

در این پیام آمده است: «بنده علی‌الاصول، نظر دیگری داشتم ولی از باب تعهّدی که رئیس جمهور محترم به‌عنوان رئیس شورای عالی امنیّت ملّی از طرف خود و سایر اعضاء در پاسداشت حقوق ملّت ایران و جبهه مقاومت به بنده دادند و تصریح به قبول مسئولیت آن نمودند، اجازه‌ی آن را صادر نمودم. ایشان همچنین تصریح کرده‌اند که اگر طرف آمریکایی بخواهد زیاده‌خواهی کند زیر بار آن نخواهند رفت. از این لحظه، ما یعنی شما ملت سرافراز و این خادم ناچیز، منتظر تحقّق شروط گفته‌شده خواهیم بود.»

جمله «بنده علی‌الاصول، نظر دیگری داشتم» در این متن با واکنش‌های بسیاری از سوی ائمه جمعه، نمایندگان مجلس، فعالان سیاسی و... همراه بود که در ادامه پاره‌ای از آنها از نظرتان می‌گذرد.

وقتی نظر ولی چیز دیگری است، معنی ندارد جور دیگری عمل کرد

امام جمعه کرج نیز در خطبه‌های دیروز این شهر گفت: وقتی نظر ولی چیز دیگری است معنی ندارد جور دیگری عمل کرد. برخی افراد حرف‌هایی می‌زنند که جای تعجب دارد حتی تا اتهام به ولی که تحت فشار است پیش رفتند.

سیدمحمدمهدی حسینی همدانی افزود: اطاعت از ولی فقیه به گفتن خلاصه نمی‌شود و باید با نگاه امام هماهنگ شد. اطاعت باید خود را در عمل نشان دهد. نماینده ولی فقیه در البرز به پیام اخیر رهبر انقلاب اشاره و تصریح کرد: پیام رهبری، حکیمانه، هوشمندانه، دقیق و به موقع صادر شد. اگر چه عده‌ای خوششان نمی‌آید و حرف‌های بی‌ربط می‌زنند. تشکر می‌کنیم که ایشان از حقوق ملت دفاع می‌کنند و خدا را شاکریم که نعمت چنین رهبری را داد. متن بیان ایشان درس و یادآوری و هدایت دارد و باید به دقت مطالعه شود.

نظرات رهبری باید در تفاهم رعایت شده باشد

در همین راستا، نماینده مردم آذربایجان شرقی در مجلس خبرگان رهبری و امام جمعه مرند نیز با تاکید بر اینکه موضوع مذاکرات از مهم‌ترین مسائل کشور است، گفت: هر گونه تفاهم یا توافق باید با رعایت کامل شروط و خطوط قرمز رهبر معظم انقلاب اسلامی و در جهت حفظ عزت و منافع ملت ایران باشد. «محمدتقی پورمحمدی» امام افزود: اگر آمریکا تعهدی بدهد اما به آن عمل نکند، جمهوری اسلامی ایران نیز نباید امتیازهای خود را از دست بدهد و همه اقدامات باید بر اساس مصالح کشور، منافع ملت و رهنمودهای رهبر معظم انقلاب اسلامی انجام شود.

عضو مجلس خبرگان رهبری با اشاره به مسئولیت رئیس جمهور، رئیس مجلس، شورای عالی امنیت ملی و هیات مذاکره‌کننده در این زمینه گفت: انتظار مردم این است که مسئولان در موضوع مذاکرات، هماهنگ با سیاست‌های کلان نظام و در چارچوب نظر رهبری حرکت کنند و هیچ اقدامی برخلاف این مسیر انجام نشود.

نظر رهبری پذیرش متن تفاهم نبود اما...

یک فعال رسانه‌ای نیز معتقد است: برای تفاهم‌نامه‌ای که یک طرفش ترامپ و نتانیاهو هستند، نباید چک سفید در سطح رهبری امضا کرد.

محمد زعیم‌زاده، سردبیر فرهیختگان درباره پیام رهبر جمهوری اسلامی در اینستاگرام خود نوشت:

۱. اجازه برای توافق داده شده اما این اجازه منوط به تحقق شروط است.

۲. نظر رهبری پذیرش متن نبوده است اما به خرد جمعی احترام گذاشته‌اند، ایران عربستان بن سلمان نیست.

۳. احتمالا توصیف رئیس جمهور در خصوص وضع سیستم حکمرانی کشور در تحقق این وضعیت موثر بوده است؛ از این رو هم پیش‌برد توافق هم تضمین بهبود شرایط اقتصادی... بار پیس جمهور است.

«نظر دیگری داشتم»، یعنی تهدید صریح آمریکا

همچنین شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی در بیانیه‌ای تصریح کرد: مهم‌ترین گزاره پیام، تصریح ایشان به این عبارت است که «بنده علی‌الاصول، نظر دیگری داشتم». این جمله اولا تهدید صریح آمریکاست که اگر به شروط عمل نشود نظر مهم دیگری در این کشور وجود دارد و به جریان خواهد افتاد.

در این بیانیه آمده است: مهم‌ترین گزاره پیام، تصریح ایشان به این عبارت است که «بنده علی‌الاصول، نظر دیگری داشتم». این جمله اولا تهدید صریح آمریکاست که اگر به شروط عمل نشود نظر مهم دیگری در این کشور وجود دارد و به جریان خواهد افتاد و ثانیا نشان می‌دهد که ورود به این مسیر، ناشی از تغییر محاسبات بنیادین نسبت به آمریکا یا نادیده گرفتن تجربه تاریخی رفتار آن نیست؛ بلکه مبتنی بر مسئولیتی است که مسئولان کشور در قبال صیانت از حقوق ملت ایران و مصالح راهبردی کشور دارند و این مذاکرات را برای یک تجربه تاریخی پذیرفته‌اند.

تحلیل نادرست!

احمدزیدآبادی، فعال رسانه‌ای و روزنامه‌نگار هم در مطلبی با عنوان «تحلیل نادرست!» به پیام رهبری در مورد تفاهمنامه با آمریکا پرداخت و از منظری دیگر به این پیام نظر افکند.

در این مطلب آمده است: «دهای پیام آقای خامنه‌ای در مورد تفاهم‌نامه بین ایران و آمریکا را مقصر جلوه دادن آقای پزشکیان درباره آینده مذاکرات تحلیل و تفسیر کرده‌اند. به نظرم این گونه تحلیل و تفسیرها نادرست است زیرا رابطه دکتر پزشکیان با هر دو آقای خامنه‌ای، صمیمی و مبتنی بر اعتماد متقابل بوده و هست. این رابطه به رابطه شیخ حسن روحانی با رهبر قبلی جمهوری اسلامی شباهتی ندارد.

در واقع تأکید آقای خامنه‌ای بر نقش رئیس جمهور و رئیس شورای عالی امنیت ملی در امر مذاکره و تفاهم‌نامه و توافقنامه احتمالی، به نوعی ابراز اعتماد به رئیس جمهور و یادآوری جایگاه وی در اداره امور کشور در موقعیت شخص دوم نظام است؛ موقعیتی که برخی گمان می‌کردند با پررنگ‌شدن نقش آقای قالیباف در مذاکرات، به کلی به حاشیه رفته و اهمیت خود را از دست داده است.»

خبر

خضریان در واکنش به تعهد پزشکیان درباره تفاهم‌نامه با آمریکا:

ملت در کنار رهبری منتظر تحقق شروط گفته شده هستند

عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس در یادداشتی نوشت: اکنون که رئیس جمهور از طرف خود و سایر اعضای شورای عالی امنیت ملی در پاسداشت حقوق ملت ایران و جبهه مقاومت به رهبر معظم انقلاب تعهد و تصریح به قبول مسئولیت نمودند و ایشان نیز بر خلاف نظر مبارکشان، مجوز تفاهم‌نامه را صادر کردند؛ همه ملت در کنار رهبری منتظر تحقق شروط گفته شده هستند. به گزارش مهر، علی خضریان، ادامه داد: آنچه نباید فراموش کرد این است که اصل درخواست مذاکره از سوی دشمن درجه یک ملت ایران، خود حکایت از شکست دشمن در میدان نبرد و ناکامی در رسیدن به اهدافی است که می‌خواستند در طول چند روز از آغاز جنگ به آن دست یابند و انتظار اجتماعی این بوده و هست که دیپلماسی موجب تثبیت دستاوردهای میدان شود. وی گفت: باید توجه داشت که طرف مقابل دشمن اصلی ملت ایران یعنی آمریکا است. لذا با توجه به سابقه بدعهدی در گذشته، می‌بایست ضمن ایستادگی در میدان دیپلماسی و عدم پذیرش خواست دشمن، نهایت دقت در نگارش متن نهایی اعمال شود، چرا که وقتی با شیادی مثل ترامپ و دولت تروریست آمریکا طرف هستیم، متن باید راه هر نوع سوءاستفاده‌ای را از تفسیر عبارات و جملات ببندد.

خبر

سناتورهای آمریکایی خواستار شدند؛

قطع بودجه هگست تا انتشار گزارش حمله به مدرسه میناب

بر اساس لایحه سالانه مجوز دفاعی، تعدادی از سناتورهای آمریکایی به دنبال مسدود کردن بودجه سفرهای پیت هگست، وزیر دفاع، تا زمانی هستند که پنتاگون گزارش تحقیقاتی خود درباره حمله به مدرسه ابتدایی شجره طیبه میناب را منتشر کند. به گزارش آسوشیتدپرس، تعدادی از سناتورهای ایالات متحده به دنبال آن هستند که بودجه سفرهای پیت هگست، وزیر دفاع ایالات متحده آمریکا، را تا زمانی که پنتاگون گزارش تحقیقاتی خود درباره حمله به یک مدرسه ابتدایی در ایران را منتشر نکرده، مسدود کنند. در حمله مذکور به مدرسه ابتدایی شجره طیبه میناب در آغاز جنگ ایالات متحده آمریکا و اسرائیل علیه ایران، بیش از ۱۶۵ نفر کشته شدند. پنتاگون تاکنون چند گزارش معوقه را به قانون‌گذاران این کشور ارائه نکرده است. بر اساس لایحه سالانه مجوز دفاعی که این هفته ثبت شد، بخش زیادی از بودجه سفر دفتر وزیر دفاع، نمی‌تواند هزینه شود مگر آنکه هگست، «تحقیقات بدون سانسور درباره آسیب به غیرنظامیان» از جمله درباره حمله ۲۸ فوریه ۲۰۲۶ به مدرسه میناب را ارائه کند. برخی از مقام‌های رسمی ایالات متحده آمریکا به طور ضمنی تایید کرده‌اند که آمریکا مسئول این حمله بوده است؛ حمله‌ای که گفته می‌شود ناشی از داده‌های اطلاعاتی قدیمی و به‌روزرسانی نشده بوده است.